Dosarul nr. 2c-3221/23
2-23182018-12-2c-19122023-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

26 decembrie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Tatiana Balan
Grefier Bogdana Mamedov

examinând în ședință publică cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Statul Republica Moldova reprezentat de către Ministerul Justiției împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor cu privire la încasarea sumei în ordine de regres,

constată:

La data de 18 decembrie 2023, Statul Republica Moldova reprezentat de către Ministerul Justiției a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor cu privire la încasarea sumei în ordine de regres.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2010 acțiunea lui Ruslan Rabovil privind asigurarea cu spațiu locativ a fost admisă, fiind obligat Consiliul municipal Chișinău să-i acorde spațiu locativ cu toți membrii familiei sale, spațiu locativ conform normelor în vigoare.

A menționat că, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 octombrie 2010 a fost respins recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău, fiind menținută hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2010.

A afirmat că, procedura de executare a fost intentată la data de 11 martie 2011 de către executorul judecătoresc Igor Doroftei, Ruslan Rabovil fiind nevoit în toată această perioadă să închirieze spațiu locativ conform contractelor de locațiune.

A susținut că, urmare a neexecutării hotărârii și lipsa de intenție reală din partea Consiliului mun. Chișinău de a executa documentul executoriu sus menționat, de către executorul judecătoresc au fost luate mai multe măsuri

necesare pentru asigurarea executării documentului executoriu, însă nu s-au soldat cu succes.

A relevat că, neexecutarea hotărârii judecătorești din 11 februarie 2010 emisă de Curtea de Apel Chișinău este continuă.

A notat că, aceste împrejurări l-au determinat pe Ruslan Rabovil să se adreseze în instanța de judecată cu cerere împotriva statului privind recuperarea prejudiciului material și moral cauzat prin nerespectarea drepturilor garantate de legislația națională, cât și de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, exprimat prin neasigurarea executării hotărârii judecătorești irevocabile, drept urmare constatându-se faptul încălcării dreptului la executare în termeni rezonabili a hotărârii judecătorești.

A declarat că, neexecutarea hotărârii judecătorești este o faptă continuă, care în circumstanțele descrise durează o perioadă de peste 12 ani.

A invocat că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 noiembrie 2019 a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Ruslan Rabovil împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Primarul General al mun. Chișinău, Consiliul municipal Chișinău și executorii judecătorești Viorica Prutean (Onoi), Alexandru Tcacenco și Igor Doroftei cu privire la constatarea faptului neexecutării în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile și repararea prejudiciului material și moral, fiind constatat faptul neexecutării în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2010, prin care a fost obligat Consiliul municipal Chișinău să acorde lui Ruslan Rabovil cu toți membrii familiei sale spațiu locativ conform normelor în vigoare.

A mai invocat că, totodată, au fost încasate din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Ruslan Rabovil suma de 89 600 de lei, cu titlu de prejudiciu material și suma de 2 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin faptul neexecutării în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2010 și cheltuielile de asistenți juridică în mărime de 2000 de lei, în rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

A relatat că, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 martie 2021 a fost respins apelul declarat de către Ministerul Justiției, a fost admis apelul declarat de către Ruslan Rabovil și a fost modificată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 noiembrie 2019 în partea ce ține de pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral și, anume, a fost majorat cuantumul prejudiciului moral de la 2000 de lei până la 30 000 de lei încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Ruslan Rabovil.

A susținut că, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 01 septembrie 2021 au fost declarate inadmisibile recursurile înaintate de către Ministerul Justiției și avocatul Sergiu Coptu în interesele lui Ruslan Rabovil.

A comunicat că, prin ordinul de plată nr. 68 din 07 aprilie 2022, Ministerul Finanțelor a executat decizia instanței de apel enunțată prin transferarea sumei de 121 600 de lei la contul lui Serghei Cataraga, conform procurii nr. 2-1404 din 21 martie 2022, în favoarea lui Ruslan Rabovil, deschis la BC „Energbank" SA.

A subliniat că, prin hotărârile judecătorești enunțate a fost constatat că, autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești n-a întreprins toate măsurile corespunzătoare în vederea executării în termen rezonabil a hotărârii, deoarece, de fapt, cauza nu prezintă o complexitate, la fel nu necesită efectuarea unor procedee complicate de durată în cadrul executării hotărârii.

A menționat că, apreciind conduita (rea-credință, neglijență) și durata încălcării (de peste 12 ani), Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău au declanșat mecanismul de încălcare a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, fapt ce a generat adresarea lui Ruslan Rabovil cu cerere împotriva statului privind recuperarea prejudiciului material și moral cauzat prin nerespectarea drepturilor garantate de legislația națională, cât și de CEDO.

A reținut că, Ministerul Justiției a întocmit și cerere prealabilă la data de 28 iunie 2022 cu nr. 09/5675, care a expediat-o în adresa pârâților și a fost recepționată, prin urmare, procedura prealabilă de soluționare, la caz, este respectată.

A declarat că, în aspectul de neglijență, la nenumăratele încercări ale Ministerului Justiției și ale executorului judecătoresc adresate Primăriei mun.Chișinău în vederea executării documentului executoriu, prin diferite răspunsuri, au declarat că, la momentul actual lipsa spațiului locativ necesar și dezinteresul din partea autorităților statului în soluționarea problemelor înregistrează impas continuu.

A subliniat că, tot din partea Consiliului municipal Chișinău a fost furnizată informația că, atâta timp cât autoritățile publice centrale nu vor întreprinde măsurile necesare pentru alocarea surselor financiare de la bugetul de stat în vederea construirii sau procurării locuințelor necesare nu va fi posibilă executarea în termen a hotărârilor judecătorești.

A relevat că, reține aceste aspecte din partea Primăriei mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, însă le califică ca: o nesocotire față de puterea lucrului judecat (un nerespect vădit față de exclusivitatea, incontestabilitatea, executorialitatea și obligativitatea hotărârii); sfidarea cu neglijență gravă a caracterului obligatoriu al actelor judecătorești; încălcarea gravă, neîndoielnică și nescuzabilă a normelor de drept material și procesual și încălcarea cu știință a

normelor legale, pe fonul invocării că, pe viitor se va examina în comisiile consultative ale CMC problema apărută.

A notat că, toate negocierile între debitori și creditori se desfășoară cu bună-credință în scopul găsirii unei soluții constructive, trebuie realizate printr-o abordare coordonată și să conducă la avantaje reciproce pentru toate părțile implicate, ceea ce la caz nu a fost realizat.

A susținut că, Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău au încălcat și prevederile art. 844 din Codul de executare.

A notat că, persoanele care nu execută cerințele executorului judecătoresc sau care împiedică executarea lor poartă răspunderea prevăzută de lege.

A declarat că, debitorul este obligat să execute documentul executoriu, iar nerespectarea acestei obligații atrage răspunderea prevăzută de lege.

A relevat că, conform practicii judiciare a Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, hotărârea judecătorească nu se finalizează cu pronunțarea, ci cu executarea ei.

A invocat că, CtEDO reamintește că, unei persoane care a obținut hotărâre judecătorească executorie împotriva statului, ca urmare a soluționării litigiului în favoarea sa, nu i se poate cere să recurgă la proceduri de executare pentru a obține executarea acesteia. Statul trebuie să asigure executarea acestuia atunci când a fost prezentat pentru prima dată, și, dacă este nevoie, chiar din propriile fonduri.

A mai invocat că, Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău au sfidat prevederile legale, vina cărora în încălcarea termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești a fost confirmată de către instanțele de judecată prin hotărârile emise (fond, apel, recurs) rămase definitive și irevocabile.

A notat că, pârâții, având obligația de a întreprinde toate măsurile efective și necesare în scopul executării documentului executoriu, nu au realizat-o, fiind demonstrat contrariul, iar statul a fost obligat de a achita despăgubiri pentru aceste inacțiuni, neglijență și impasibilitate a pârâților.

Solicită admiterea acțiunii și încasarea în ordine de regres de la Primăria mun.Chișinău și Consiliul municipal Chișinău în beneficiul bugetului de stat a despăgubirii plătite în mărime de 121 600 de lei.

La data de 11 ianuarie 2024, Ministerul Finanțelor a depus referință, în care a indicat că, la data de 19 februarie 2019, Ruslan Rabovil a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Primarul General al mun. Chișinău, Consiliul municipal Chișinău și executorii judecătorești Viorica Prutean (Onoi), Alexandru Tcacenco și Doroftei Igor cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a

hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

A menționat că, Ruslan Rabovil, prin cererea de chemare în judecată, a solicitat constatarea încălcării dreptului la neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2010 pe perioada 13 octombrie 2010 – 14 februarie 2019 și încasarea din bugetul de stat a sumei de 242 400 de lei, cu titlu de prejudiciu material pentru neexecutarea hotărârii judecătorești, a sumei de 100 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

A susținut că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 noiembrie 2019 a fost admis parțial acțiunea depusă de către Ruslan Rabovil, a fost constatat faptul neexecutării în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și au fost încasate din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Ruslan Rabovil suma de 89 600 de lei, cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 2000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de asistenței juridică în sumă de 2 000 de lei, iar în rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

A notat că, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2020 a fost respins apelul declarat de către Ruslan Rabovil, a fost admis apelul declarat de Ministerul Justiției, a fost casată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 noiembrie 2019 și a fost pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea depusă de către Ruslan Rabovil.

A declarat că, ulterior, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 09 decembrie 2020 a fost admis recursul declarat de către Ruslan Rabovil, a fost casată decizia Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2020 și a fost restituită cauza la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

A relevat că, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 martie 2021 a fost respins apelul declarat de către Ministerul Justiției, a fost admis apelul declarat de către Ruslan Rabovil și a fost modificată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 noiembrie 2019 în partea ce ține de încasarea prejudiciului moral de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Ruslan Rabovil, cu majorarea sumei de la 2 000 de lei până la 30 000 de lei.

A invocat că, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 01 septembrie 2021 recursurile declarate de către Ministerul Justiției și avocatul Sergiu Coptu în interesele lui Ruslan Rabovil se consideră inadmisibile.

A notat că, la data de 26 aprilie 2022 în vederea executării hotărârilor sus-menționate, prin ordinul de plată nr. 68 din 07 aprilie 2022, Ministerul Finanțelor a transferat suma de 121 600 de lei în favoarea lui Ruslan Rabovil în temeiul titlului executoriu nr. 2a-3849/20, 2-2725/19 din 01 septembrie 2021.

A mai notat că, la data de 18 decembrie 2023, în temeiul art. 2 alin. (5) al Legii nr.87/2011, Ministerul Justiției a înaintat prezenta acțiune civilă, în ordine de regres.

A specificat că, la caz, reclamantul a indicat că, neexecutarea hotărârii judecătorești se datorează Consiliului municipal Chișinău, care avea obligația de a lua toate măsurile legale în scopul executării documentului executoriu, iar statul a fost obligat de a achita despăgubiri pentru aceste inacțiuni și a solicitat încasarea în ordine de regres din contul pârâților în beneficiul statului a sumei de 121 600 de lei achitată creditorului Ruslan Rabovil în baza titlului executoriu nr. 2a-3849/20 și 2-2725/19 din 01 septembrie 2021.

A menționat că, în cadrul examinării cauzei, în partea motivată a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 noiembrie 2019, instanța a reținut că, neexecutarea hotărârii judecătorești, din momentul intentării procedurii de executare și până la data înaintării acțiunii în instanța de judecată – 19 februarie 2019, Consiliul municipal Chișinău implicat în această procedură nu a întreprins nici o măsură în vederea executării efective a documentului executoriu.

A invocat că, pentru angajarea răspunderii civile delictuale pentru fapta proprie se cer a fi întrunite cumulativ patru condiții, respectiv, existența unei fapte ilicite, existența unui prejudiciu, existența unui raport de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu, existența vinovăției celui ce a cauzat prejudiciul.

A mai invocat că, încălcarea termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești se datorează Consiliului municipal Chișinău și Primăriei mun.Chișinău, fapt constatat prin hotărârile instanțelor, prin care s-a constatat neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești în privința lui Ruslan Rabovil, care, la rândul său, avea obligația de a lua toate măsurile legale în scopul documentului executoriu, iar statul fiind obligat de a achita despăgubiri pentru aceste acțiuni.

Solicită admiterea acțiunii depusă de către Ministerul Justiției.

La data de 30 ianuarie 2024, reprezentantul Primăriei mun. Chișinău și al Consiliului municipal Chișinău, Oleg Arbuz a depus referință, în care a indicat că, neexecutarea în termen a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2010 a fost determinată exclusiv de lipsa fondului de locuințe de stat disponibil pentru executarea respectivă.

A precizat că, de către autoritățile statului nu au fost transmise locuințele sau sursele pentru construirea acestora necesare, astfel încât autoritățile municipiului Chișinău s-au aflat în imposibilitate de a executa o mare parte din hotărârile judecătorești indicate supra.

A menționat că, la toate actele executorului judecătoresc, DGLCA a CMC, autoritățile municipale au dat răspuns legal și în termen, informând executorul

judecătoresc despre situația privind imposibilitatea asigurării cu spațiu locativ a creditorului.

A susținut că, la etapa adresării privind executarea titlului executoriu respectiv, autoritățile municipiului Chișinău nu au putut identifica spațiu locativ corespunzător liber și lipsit de vicii per același motive sus menționate, cum ar fi lipsa fondului locativ de stat pasibil de a fi repartizat și lipsa surselor financiare acordate din partea statului pentru procurarea sau construirea unor locuințe conforme întru executarea hotărârii de judecată în cauză.

A notat că, creditorul poate fi asigurat cu spațiu locativ numai în condițiile art.9 alin. (1) al Legii nr. 75, care stabilește clar condiția că persoanele respective trebuie să pretindă la o locuință socială.

A declarat că, analizând situația creată, obligațiile de a asigura cu spațiu locativ diferite categorii de persoane au fost puse de către autoritățile centrale pe seama autorităților municipale cu încălcarea principiilor autonomiei locale, fără ca autoritățile municipiului Chișinău să dispună de resursele necesare. Mai mult, în condițiile Cartei Europene a Autonomiei Locale, Constituției și legilor din domeniul APL, autoritățile publice locale nici nu pot fi obligate să execute astfel de prevederi legale, deoarece competențele respective sunt de interes național și dacă ele sunt delegate către APL, atunci trebuie să fie acoperite financiar în mod obligatoriu din contul bugetului de stat (și nicidecum din contul bugetului local, care este destinat satisfacerii problemelor de interes local).

A relevat că, delegarea de competențe de a asigura obligatoriu cu spațiu locativ diferite categorii de angajați ai autorităților publice centrale urma a fi realizată paralel cu transmiterea fondului locativ necesar executării acestor obligații sau a surselor financiare pentru construirea acestui fond locativ.

A invocat că, din alt punct de vedere pentru a elucida modul, în care autoritățile municipiului Chișinău urmau să execute obligațiile de a asigura cetățenii menționați cu spațiu locativ, atât în baza prevederilor legii, cât și ulterior în baza hotărârilor judecătorești, trebuie să fie luat în considerare că, modul respectiv trebuia să se încadreze strict în prevederile cadrului legal, în cazul dat, aceste norme fiind cuprinse în Codul nr. 2718 din 03 iunie 1983 cu privire la locuințe al RSS Moldovenești, în vigoare până la data de 30 aprilie 2015.

A notat că, condițiile generale și modul de acordare a locuințelor în Republica Moldova erau stipulate în Codul cu privire la locuințe adoptat încă în anul 1983 și în Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 405 din 25 noiembrie 1987 „Despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de acordare a încăperilor de locuit în RSS Moldovenească”.

A remarcat că, același Cod cu privire la locuințe al RSSM a fost adoptat după cum a mai menționat în anul 1983, iar la acel moment și până în anul 1991 statul era practic unicul proprietar al fondului locativ în fosta RSSM, deținând monopolul asupra fondului locativ și construcția aceluiași fond locativ, locatarii locuințelor în cauză fiind doar chiriași ai acestora și nicidecum proprietari.

A mai notat că, excepție făceau doar un mic, neconsiderabil procent de construcții cooperatiste, care nu intrau în programul de stat privind asigurarea cetățenilor cu spațiu locativ, deoarece cooperativele se fondau de către cetățenii RSSM cu surse financiare proprii și nicidecum din sursele financiare ale statului.

A specificat faptul că, construirea blocurilor locative/fondului locativ la fel avea loc exclusiv din sursele financiare ale statului, care la fel erau preconizate ca fiind practic unica cale și soluție în politicele de asigurare a cetățenilor cu spațiu locativ în chirie, proprietarul statul construind locuințe pentru a da doar în chirie cetățenilor spațiu locativ.

A invocat că, Codul cu privire la locuințe al RSSM a fost abrogat de abia în anul 2015 și substituit prin Legea nr. 75 cu privire la locuințe sau efectiv acest cod cu privire la locuințe al RSSM era în vigoare la momentul adoptării de către instanțele judecătorești a hotărârilor cu privire la obligarea Administrației publice locale să asigure cu spațiu locativ diverse categorii de persoane, dar în contradictorie cu faptul că din momentul formării Statului Republica Moldova la data de 27 august 1991, politicele statului de a deține monopolul în tot ce ține proprietatea de stat au dispărut, precum și politicele de construire a locuințelor de stat și finanțarea construcției acestora au dispărut, iar în noul Stat format, Republica Moldova au apărut drepturile cetățeanului la proprietate privată și premisele unei economii libere de piață, fapt ce subsecvent a generat dreptul cetățenilor de a privatiza locuințele de stat în care locuiau aceștia devenind proprietarii legitimi ai apartamentelor din fondul de stat.

A precizat că, prin prisma factorilor sus enunțați, la data de 10 martie 1993, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 1324 privind privatizarea fondului de locuințe, Legea fiind elaborată în conformitate cu Constituția și cu alte acte normative ale Republicii Moldova, care stabilesc principiile și condițiile de bază ale privatizării fondului de locuințe, scopul legii fiind realizarea drepturilor cetățenilor Republicii Moldova de a-și alege liber modalitatea de satisfacere a necesităților în locuință, asigurarea integrității fondului de locuințe și crearea de permise pentru formarea pieței de locuințe.

A relatat că, în această ordine de idei, în o perioadă foarte scurtă de timp practic toți cetățenii Republicii Moldova ce dispuneau de spațiu locativ de stat în chirie și-au realizat drepturile la privatizare, în acest sens fondul locuințelor de Stat

dispărând de facto deoarece persoanele care nu au privatizat nici până la ziua de azi (un procent foarte mic) oricum dispun de acest drept de privatizare și respectiv din momentul adoptării Legii privatizării, statul nu mai deține în proprietate fond locativ sau chiar dacă de iure nu toți cetățenii au privatizat locuințele sale, statul nu are dreptul de dispoziție asupra acestor locuințe per motivul că dreptul cetățeanului la privatizarea locuinței sale este primordial iar dreptul la locuință este garantat de Constituția Republicii Moldova.

A menționat că, prin legile aprobate, statul a delegat autorităților publice locale obligații de a asigura cu spațiu locativ diferite categorii de persoane în cunoștință de cauză că autoritățile locale nu vor putea executa aceste obligații.

A afirmat că, astfel, responsabilii pentru neexecutarea acestor legi și implicit neexecutarea hotărârilor de judecată revine exclusiv statului.

A susținut că, la data de 29 noiembrie 2015, a intrat în vigoare Legea cu privire la locuințe nr. 75 din 30 aprilie 2015, iar la data de 19 iunie 2017, a intrat în vigoare Regulamentul cu privire la evidența, modul de atribuire și folosire a locuințelor sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 447 din 19 iunie 2017.

A relevat că, este neclară modalitatea în care autoritățile publice locale trebuie să execute titlurile executorii înaintate în baza hotărârilor judecătorești menționate mai sus, având în vedere că, acestea au fost emise în condițiile Codului la moment abrogat.

A notat că, la ziua de azi locuințe sociale nu sunt înregistrate în Republica Moldova pe motivul inexistenței locuințelor libere sau construite de către stat per același motiv că, fondul locativ de stat a dispărut din centul adoptării la data de 10 martie 1993 a Legii nr. 1324 privind privatizarea fondului de locuințe și concomitent nu au fost și nu sunt alocate surse financiare de stat pentru construcția locuințelor sociale.

A declarat că, Guvernul Republicii Moldova trebuie să găsească acele soluții care ar putea să rezolve această problemă, și bineînțeles că nici o autoritate locală nu se va da înlături pentru participarea acestor organe la soluționarea acestor probleme.

A invocat că, municipiul Chișinău nu dispune de spațiu locativ liber și sunt circa 200 de creditori-urmăritori, care din anul 1998 și până prezent nu au fost asigurați cu spațiu locativ, practic hotărârile de judecată în cauză rămân neexecutate în timp, ceea ce ulterior duce la condamnarea statului Republica Moldova și cheltuieli suplimentare considerabile în echivalent bănesc pentru neexecutarea acestor hotărâri de judecată.

A relatat că, în acest context nu poate miza pe spațiu locativ liber în municipiul Chișinău, nivelul de executare a hotărârilor judecătorești rămânând practic la aceiași situație pe parcursul a zeci de ani. Astfel, administrația publică

locală epuizează toate posibilitățile sale reale de executare, aceasta fiind raportat la maxim câteva apartamente anual identificate de creditor, executorul judecătoresc și administrația publică locală.

A susținut că, prin Legea cu privire la locuințe nr. 75 din 30 aprilie 2015 și Regulamentul cu privire la evidența, modul de atribuire și folosire a locuințelor sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 447 din 19 iunie 2017 a fost stabilit cadrul normativ care reglementează modul de acordare a spațiului locativ.

A subliniat că, Consiliul municipal Chișinău nu deține la moment locuințe sociale libere, cu atât mai mult că, potrivit art. 59 alin. (3), și art. 59 alin. (31) din Legea citată, locuințele neprivatizate vor trece în proprietatea municipiului Chișinău, în calitate de locuințe sociale, după data de 31 mai 2024.

A declarat că, potrivit art. 7 lit. c) din Legea enunțată, de competența Guvernului Republicii Moldova ține alocarea mijloacelor financiare de la bugetul de stat pentru construcția și procurarea de către autoritățile administrației publice locale a locuințelor sociale, de serviciu, de manevră.

A notat că, întru soluționarea definitivă a problemei respective, Primăria municipiului Chișinău s-a adresat la Guvernul Republicii Moldova, prin care a solicitat alocarea mijloacelor financiare pentru construcția spațiului locativ, în vederea executării hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile.

A indicat că, prin demersul Primăriei mun. Chișinău nr. 06-113/209 din 18 aprilie 2019, având în vedere necesitatea alocării din bugetul de stat a surselor financiare în scopul executării hotărârilor de judecată devenite definitive și irevocabile, prin care autoritățile administrației publice locale ale municipiului Chișinău sunt obligate să asigure cu spațiu locativ diverse categorii de persoane, s-a solicitat respectuos de mai multe ori Guvernului Republicii Moldova, Ministerului Finanțelor să intervină și să susțină alocarea surselor financiare din bugetul de stat pentru procurarea/construirea locuințelor sociale în scopul executării hotărârilor de judecată devenite definitive și irevocabile.

A menționat că, până în prezent, cu regret, problema nu a fost soluționată, nu au fost alocate mijloacele financiare necesare din bugetul de stat pentru procurarea sau construirea locuințelor sociale, în vederea executării de către Primăria mun.Chișinău a hotărârilor judecătorești cu privire la asigurarea cu spațiu locativ.

A afirmat că, la data de 20 ianuarie 2023, Primăria municipiului Chișinău s-a adresat la Cancelaria de Stat a Republicii Moldova, Ministerului Justiției, Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării și Agenției Proprietății Publice cu demers privind inițierea procedurii de transmitere în proprietatea municipiului Chișinău a tuturor imobilelor proprietate publică - locuințe libere aflate pe teritoriul municipiului Chișinău și inițierea reexaminării cadrului legal astfel încât să fie restabilit mecanismul de trecere a locuințelor declarate proprietate publică a

statului prin succesiune vacantă în proprietatea administrației publice locale întru facilitarea executării hotărârilor de judecată devenite definitive și irevocabile, prin care autoritățile administrației publice locale ale municipiului Chișinău sunt obligate să asigure cu spațiu locativ diverse categorii de persoane și minimizarea riscului achitării de către statul Republica Moldova a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești conform Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011.

A declarat că, până la moment, autoritățile menționate nu au anunțat administrația publică locală despre disponibilitatea de a iniția acțiunile de transmitere a bunurilor imobile menționate.

A notat că, reclamantul nu a invocat nici un motiv temeinic ce ar putea demonstra vina Consiliului municipal Chișinău pentru neexecutarea prezentei hotărâri de judecată, iar subsecvent se statuează cert faptul că, Consiliul municipal Chișinău a întreprins toate acțiunile legale posibile în scopul executării prezentei hotărâri de judecată, informând legal și în termen executorul judecătoresc în procedura de executare/creditorul urmăritor despre măsurile întreprinse și situația în fapt.

Consideră pretențiile Ministerului Justiției împotriva Consiliului municipal Chișinău cu referire la încasarea în ordine de regres în temeiul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 a prejudiciului achitat din contul statului sunt total nefondate și lipsite de temei juridic.

Solicită respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În ședința de judecată reprezentantul Ministerul Justiției, Teodor Stelea a susținut acțiunea solicitat admiterea cererii de chemare în judecată.

În ședința de judecată reprezentantul pârâților Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău nu s-a prezentat, însă a depus cerere, prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

În ședința de judecată reprezentantul intervenientului accesoriu Ministerul Finanțelor nu s-a prezentat, fiind citat legal despre locul, data și ora ședinței de judecată.

Audiind reprezentantul reclamantului, studiind materialele dosarului, instanța de judecată consideră acțiunea neîntemeiată și care urmează a fi respinsă din următoarele motive.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Iar, în conformitate cu art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

În ședința de judecată s-a constatat cu certitudine că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2010, Consiliul municipal Chișinău a fost obligat să acorde lui Ruslan Rabovil spațiu locativ, cu toți membrii familiei sale, conform normelor în vigoare.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 octombrie 2010 a fost respins recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău și a fost menținută hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2010.

La data de 19 februarie 2019, Ruslan Rabovil a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Primarul General al mun. Chișinău, Consiliul municipal Chișinău și executorii judecătorești Viorica Protean (Onoi), Alexandru Tcacenco și Igor Doroftei cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2010 și repararea prejudiciului material și moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 noiembrie 2019 a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Ruslan Rabovil, a fost constatat faptul neexecutării în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2010, prin care a fost obligat Consiliul municipal Chișinău să acorde lui Ruslan Rabovil cu toți membrii familiei sale spațiu locativ conform normelor în vigoare și au fost încasate din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Ruslan Rabovil suma de 89 600 de lei, cu titlu de prejudiciu material și suma de 2 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin faptul neexecutării în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2010 și cheltuielile de asistenți juridică în mărime de 2 000 de lei, în rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată (f. d. 6).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 martie 2021 a fost respins apelul declarat de către Ministerul Justiției, a fost admis apelul declarat de către Ruslan Rabovil și a fost modificată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 noiembrie 2019 în partea ce ține de pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral și, anume, a fost majorat cuantumul prejudiciului moral încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Ruslan Rabovil de la 2 000 de lei până la 30 000 de lei (f. d. 7).

Ulterior, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 01 septembrie 2021 au fost declarate inadmisibile recursurile înaintate de către Ministerul Justiției și avocatul Sergiu Coptu în interesele lui Ruslan Rabovil (f. d. 8-11).

La data de 07 aprilie 2022, în vederea executării hotărârilor sus-menționate, prin ordinul de plată nr. 68, Ministerul Finanțelor a transferat suma de 121 600 de lei în beneficiul lui Ruslan Rabovil în temeiul titlului executoriu nr. 2a-3849/20, 2-2725/19 din 01 septembrie 2021 (f. d. 5).

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Statul Republica Moldova reprezentat de către Ministerul Justiției a solicitat încasarea în ordine de regres de la Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău în beneficiul bugetului de stat a despăgubirii plătite în mărime de 121 600 de lei.

Conform art. 2 alin. (5) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, după repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, statul are drept de regres față de persoana vinovată.

Conform art. 1998 alin. (1) din Codul civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Reieșind din prevederile legale enunțate, instanța de judecată notează că, pentru antrenarea răspunderii delictuale sunt necesare întrunirea următoarelor condiții: prejudiciul, fapta ilicită și raportul cauzal dintre faptă, prejudiciu și vinovăție. Lipsa uneia din aceste condiții exclude răspunderea delictuală. Pentru angajarea răspunderii delictuale este necesară vinovăția autorului faptei ilicite.

Conform art. 2024 alin. (1) din Codul civil, persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acțiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

La caz, se reține că, persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acțiune de regres împotriva acesteia, dacă confirmă vinovăția acesteia.

Conform art. 20 alin. (1) – (4) din Codul civil, dacă prin lege nu se prevede altfel, persoana răspunde numai pentru prejudiciul cauzat prin fapta sa săvârșită cu vinovăție sub forma intenției sau imprudenței.

Fapta este săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau a admis, în mod conștient, survenirea acestor urmări.

Fapta este săvârșită din imprudență (din culpă) dacă persoana care a săvârșit-o fie își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar a considerat în mod ușuratic că ele pot fi evitate, fie nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia şi putea să le prevadă.

Fapta este săvârșită din culpă gravă dacă persoana a săvârșit-o cu o profundă lipsă de prudență de care, în împrejurările cazului, era evident că trebuia să dea dovadă.

Totodată, instanța de judecată mai reține că, în cazul dat, vinovăția pârâților poate fi confirmată printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă sau printr-o sentință rămasă irevocabilă.

Or, conform art. 318 din Codul de executare, neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată ori a documentului executoriu menționat la art.11 lit.c) sau d) din Codul de executare, se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale.

Neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare de către o persoană cu funcție de răspundere a documentelor indicate la alin.(1) ori împiedicarea executării acestora, se sancționează cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale.

Iar, conform art. 320 din Codul penal, neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată, dacă aceasta a fost comisă după aplicarea sancțiunii contravenționale, se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 650 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 200 de ore, sau cu închisoare de pînă la 2 ani.

Neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare de către o persoană cu funcție de răspundere a hotărârii instanței de judecată, precum şi împiedicarea executării ei, dacă aceste fapte au fost comise după aplicarea sancțiunii contravenționale, se pedepsesc cu amendă în mărime de la 650 la 850 de unităţi convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani, în toate cazurile cu privarea de dreptul de

a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

În speță, reclamantul nu a demonstrat prin probe pertinente vinovăția Primăriei mun. Chișinău și a Consiliului municipal Chișinău pentru neexecutarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2010, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 octombrie 2010.

Or, lipsa unei hotărâri/sentințe irevocabile, prin care să fie stabilită vinovăția pârâților pentru neexecutarea unei hotărâri judecătorești, nu dă naștere dreptului statului de a solicita în ordine de regres repararea prejudiciului suportat la data de 07 aprilie 2022 în sumă de 121 600 de lei.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, nu au fost prezentate probe pertinente, prin care să fie constatată vinovăția pârâților pentru neexecutarea unei hotărâri judecătorești, instanța de judecată ajunge la concluzia de a respinge acțiunea ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 236, 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată

hotărăște:

Se respinge acțiunea depusă de către Statul Republica Moldova reprezentat de către Ministerul Justiției împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor cu privire la încasarea sumei în ordine de regres ca neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președintele ședinței,
judecătorul Tatiana Balan